

לפי שהשעמדים זה עבודת כוכבים
בגמ' דאם בנה שכו מותר ומפרש
לשכירות מתחילה ועד סוף ואימת
קמיאסר במכוס אחרון ומכוס
אחרון לית זה שיה פרטוה ש"מ דהכי
ואין נפקותא לענין תורה דלא דלמיר
רצ (ב"מ דף ע"ג.) פועל יכול לחזור בו
אפי' בחצי היום היינו אפי' למ"ד
אינה לשכירות אלא לבסוף אבל איכא
נפקותא לענין קידושין דאי ישנה
לשכירות מתחילה ועד סוף חשיב האי
שכירות מלוה ואינה מקודשת ולענין
עבודת כוכבים אם בנה שכו מותר
ואע"ג דישה לשכירות מתחילה ועד
סוף מ"מ אינה משתלמת אלא לבסוף
דלמירי' בפרק אזהרו נשך (ב"מ דף
ס"ה.) כשכיר שנה בשנה^(א) שכירות של
שנה זו אינה משתלמת אלא בשנה
אחרת: אחרת: מלא במאי. פי' הקונטרס
במאי שאינם חשבים אמרי' בו ולא
במה שזכוו בנמרה דחשוב כמה
שזכוו ולא בו וצ"הירא פירש צ"ר
דמי ששעו לימים רבים לטוב והכוס
שרץ לו ושומר לשון אחר צ"הירא
אינו כמו יתרה שרץ אלא שמשנין
אותו לומר גדול בו וצ"ה שזכוו
וקשה לר"מ דאין זה סדר הברייתא
שהביא לכן פרי"מ במאי בו וצ"ה
שזכוו בעמים בטלים לגבי הכוס
בזמרה בו ולא כמה שזכוו שהיין
חשוב ואינו בטל לגבי הכוס ומ"מ
אינו חשוב כ"כ שנאלמ דלמיה מהא
על היין אבל צ"הירא כמה שזכוו
דחשוב יומר מן הכוס אבל לא בו
הכוס אינו בטל לגבי צ"הירא ומיהו
קושיא דר"מ לאו קושיא היא שהרי
מנינו בנמרה דלמיר דלמיר חושש לסדר
גזירה דגלמיר צ"הירא הישן (סוכה טו.)
נני לא יסן אדם שמשילין לא שנת
קבע ולא ערואי כו' וז"ק ומשכח:
איכא דניחא ליה בכספא ואי ניחא
ליה בדהבא. פי' כגון
צריכה כסף להשלים תכשיט של כסף
שעושה ומיהו היכא שהטעה האשה
בממנו לא פליג ור"מ שבעין: דהוה
צריך צייר בביתא. פי' בקונט'
כשנתנו לשלח היה כרוז
בממנוט וכשהגיע ליד האשה מאלמו
של זהב ועליו כי פרץ נמלא מעיקרא
נמי זהב היה לא מני' לשנויי מאי נמלא
דהוה צייר בצלמא דהא האשה עממה
מקבלת קידושין א"כ יודעה היא שהוא
של זהב שאם היא סבורה שהוא של
כסף היא קשיא ליה אמאי מקודשת והא
איכא דניחא ליה בכספא ולא ניחא
ליה דההוא וכ"ש שהשלח יודע כן
לא"כ טועה הוא ואין הקידושין כלום
ולא שייך התם טעמה דמראה מקום
היא לו אבל הכא טעמה שנת
לקבל קידושין שייך טעמה דמראה
מקום היא לו:

שכול

בדינר של כסף והלק ונתן לו
מראה מקום היא לו ומאי נמצא דקא
רו"א כולוהו סבורא להו מראה מקום
לעשות לו בדבר הקל ועשה לו בדבר
כבד דאין זו שגי' ולא א"ל דבר הקל
אלא להראות לו מקום להקל בשלימותו
אם כבד עליו בענין אחר:

אינה לשכירות אלא לבסוף.
כשמחזיקין לה והרי לשם קידושין הוא
מוחלו אלא ואין כאלו משלם דר"ע
ישנה כו'. וד"ע המקדש במלוה אינה
קונה כו'. כלומר הכא בשלם
אינה לשכירות אלא לבסוף ומר
ישנה לשכירות מתחילה ועד סוף ואיבעתי
דב"ע ישנה לשכירות מתחילה ועד סוף
ומקדש במלוה אינה מקודשת והכא באומן
קונה בשבב כלי קמיפלגי מר סבר
אומן קונה בשבב כלי ומר סבר
אין אומן קונה בשבב כלי וזאי בעית
אימא דב"ע אין אומן קונה בשבב כלי
וישנה לשכירות מתחילה ועד סוף
ומקדש במלוה אינה מקודשת והכא
במאי עסקינן כגון שהוסיף לה נופך
משלו דמר סבר מלוה ופרומה דעתיה
אפרומה ומר סבר דעתיה אמלוה
ובפלוגתא דהני תנאי דתנאי בשכר
שעשיתי עמך אינה מקודשת בשכר
שעשיתי עמך מקודשת ר' נתן
אומר בשכר שאעשה עמך אינה
מקודשת וכל שכן בשכר שעשיתי עמך
רבי יהודה הנשיא אומר באמת אמרו
בין בשכר שעשיתי בין בשכר שאעשה
עמך אינה מקודשת ואם הוסיף לה
נופך משלו מקודשת בין ת"ק לרבי
נתן איכא ביניהו שכיירות בין רבי
נתן לר' יהודה הנשיא איכא ביניהו
מלוה ופרומה מר סבר מלוה ופרומה
דעתיה אמלוה ומר סבר דעתיה
אפרומה: מתני' ההתקדשי לי בכוס
זה של יין ונמצא של דבש של דבש
ונומצא של כסף ונומצא של זהב של זהב
ונומצא של כסף על מנת שאני עשיר
ונומצא עשיר ונומצא מקודשת ר"ש
אומר אם המעה לשבח מקודשת: גמ'
ת"ר התקדשי לי בכוס זה תני חרא
בו ובמה שבתוכו ותניא אידך בו
ולא במה שבתוכו ותניא אידך במה
שבתוכו ולא בו ולא קשיא היא במאי
הא בחמרא הא בציהרא: אם המעה
לשבח הרי זו מקודשת: ולית ליה
לר"ש היין ונומצא חומץ חומץ ונומצא
יין שניהם יכולין לחזור בהם אלמא
איכא דניחא ליה בחמרא הכא נמי איכא
דניחא ליה בכספא ולא ניחא ליה
בדהבא אמר רב שימי בר אשי אישכחתי
לאבוי דיתבי וקמסבר ליה לבריה
הכא במאי עסקינן כגון שאמר
לשלוהו הלוני דנר של כסף וקדש
לי אשה פלונית והלוה של זהב
מר סבר קפידא ומר סבר מראה מקום
הוא לו אי הכי התקדשי לי לשבח
התקדשי לו מיבעי ליה המעה
לשבח מיעיקרא נמי רזהב הוא אלא
אמר רבא אני וארי שבחבורה תרגימנא
ומנו ר' חיאי בר אבין הכא במאי
עסקינן כגון שאמרתי ליה לשלוהו
צא וקבל לי קדושי מפלוני מראה
מקום ליה התקדשי לי

לפי שהשעמדים זה עבודת כוכבים
בגמ' דאם בנה שכו מותר ומפרש
לשכירות מתחילה ועד סוף ואימת
קמיאסר במכוס אחרון ומכוס
אחרון לית זה שיה פרטוה ש"מ דהכי
ואין נפקותא לענין תורה דלא דלמיר
רצ (ב"מ דף ע"ג.) פועל יכול לחזור בו
אפי' בחצי היום היינו אפי' למ"ד
אינה לשכירות אלא לבסוף אבל איכא
נפקותא לענין קידושין דאי ישנה
לשכירות מתחילה ועד סוף חשיב האי
שכירות מלוה ואינה מקודשת ולענין
עבודת כוכבים אם בנה שכו מותר
ואע"ג דישה לשכירות מתחילה ועד
סוף מ"מ אינה משתלמת אלא לבסוף
דלמירי' בפרק אזהרו נשך (ב"מ דף
ס"ה.) כשכיר שנה בשנה^(א) שכירות של
שנה זו אינה משתלמת אלא בשנה
אחרת: אחרת: מלא במאי. פי' הקונטרס
במאי שאינם חשבים אמרי' בו ולא
במה שזכוו בנמרה דחשוב כמה
שזכוו ולא בו וצ"הירא פירש צ"ר
דמי ששעו לימים רבים לטוב והכוס
שרץ לו ושומר לשון אחר צ"הירא
אינו כמו יתרה שרץ אלא שמשנין
אותו לומר גדול בו וצ"ה שזכוו
וקשה לר"מ דאין זה סדר הברייתא
שהביא לכן פרי"מ במאי בו וצ"ה
שזכוו בעמים בטלים לגבי הכוס
בזמרה בו ולא כמה שזכוו שהיין
חשוב ואינו בטל לגבי הכוס ומ"מ
אינו חשוב כ"כ שנאלמ דלמיה מהא
על היין אבל צ"הירא כמה שזכוו
דחשוב יומר מן הכוס אבל לא בו
הכוס אינו בטל לגבי צ"הירא ומיהו
קושיא דר"מ לאו קושיא היא שהרי
מנינו בנמרה דלמיר דלמיר חושש לסדר
גזירה דגלמיר צ"הירא הישן (סוכה טו.)
נני לא יסן אדם שמשילין לא שנת
קבע ולא ערואי כו' וז"ק ומשכח:
איכא דניחא ליה בכספא ואי ניחא
ליה בדהבא. פי' כגון
צריכה כסף להשלים תכשיט של כסף
שעושה ומיהו היכא שהטעה האשה
בממנו לא פליג ור"מ שבעין: דהוה
צריך צייר בביתא. פי' בקונט'
כשנתנו לשלח היה כרוז
בממנוט וכשהגיע ליד האשה מאלמו
של זהב ועליו כי פרץ נמלא מעיקרא
נמי זהב היה לא מני' לשנויי מאי נמלא
דהוה צייר בצלמא דהא האשה עממה
מקבלת קידושין א"כ יודעה היא שהוא
של זהב שאם היא סבורה שהוא של
כסף היא קשיא ליה אמאי מקודשת והא
איכא דניחא ליה בכספא ולא ניחא
ליה דההוא וכ"ש שהשלח יודע כן
לא"כ טועה הוא ואין הקידושין כלום
ולא שייך התם טעמה דמראה מקום
היא לו אבל הכא טעמה שנת
לקבל קידושין שייך טעמה דמראה
מקום היא לו:

מוסף רש"י

אינה לשכירות אלא לבסוף. ומה שכתבנו
לפניהם ה"ל כו' מלך מלוה
הוא וי"ק צ"הירא דלמירי'
במאי נשך (ב"מ ס"ה.)
כשכיר שנה בשנה שכירות
זו משתלמת מתחילה שנה
אחרת (ב"מ ק"ה.) מר
סבר אומן קונה בשבב
כלי. ור' יהודה הנשיא
מקדש במלוה דלמירי' ליה
במלוה אפי' שאל נמן לה
ממנו אחרת ודנן סברי
לא קיי אחרת מקודשת
עד שיעב ממנו אחר
למלוה וי"ק צ"הירא מלוה
ופרומה. וי' יהודה הנשיא
מקדש במלוה דלמירי' ליה
אפרומה וי"ק צ"הירא ליה
נקט פרומה דקדושי
אשה וי' יהודה הנשיא
בשכר שעשיתי עמך.
עמך. התקדש לי אינה
מקודשת. הוי"ל וכל
המזוה לא הוא מלוה נכה
בשכר שאעשה עמך.
עמך מקודשת. ליה
דחשיבותא היא גביה והאי דקאמר
ליה דינר כסף מראה מקום הוא
להקל עליו ולומר אם אינך יכול להלוות
לי דינר זהב מלוה לי דינר כסף: אי
הכי. דשליח קדשה לו התקדשי לו
מיעבי ליה ועוד אם טעות גביה הוא
אם הטעהו מנעי ליה ועוד נמלא של
זהב דקמתי מאי היא מעיקרא כי
יהיבם בחוקת זהב יהיבם: קפידא.
לא היטה חפיהה אלא בשל כסף דלמירי'
דניחא ליה בכספא: ומר סבר מראה
מקום היא לו. אף אם לא יתן אלא
כסף קבלהו ומיהו היכא דטעמי איהי
גופה לא פליג ר"ש: ומאי נמצא. הא
מעיקרא הכי הוה: דיהו צ"הירא בצלמא.
כשנתנו לשלח היה כרוז בממנוט
ומאלמו של זהב: כולוהו סבורא להו
מראה מקום הוא לו. האומר לשלוחו

א. [ש]לא נתכוון להקנות לה אלא של כסף. תוס' הרא"ש.
ב. [ש]לא נתכוון להקנות לה אלא של כסף. תוס' הרא"ש.

א. [ש]לא נתכוון להקנות לה אלא של כסף. תוס' הרא"ש.
ב. [ש]לא נתכוון להקנות לה אלא של כסף. תוס' הרא"ש.

א. [ש]לא נתכוון להקנות לה אלא של כסף. תוס' הרא"ש.
ב. [ש]לא נתכוון להקנות לה אלא של כסף. תוס' הרא"ש.

לַבְנוֹת דה בית. פ'י בקוונטרס לננות לה ולא בנו כמו אז יבנה שלמה בניה לכמוסא ואמרי (שבת דף טו:) זיקא לננות ולא בנה ו"מ מדכתיב לה ולא כתיב להן משמע לליכא אלא אחת והיינו חנופה ולא נהירא דהא בכל הפרשה קורא חנופה לזון וישלח זה שיך שפיר לננות לה ו"מ מדכתיב לה בלא מפיק ה"א דכל לה שצמקרא מפיק ה"א בר משלשה וזה אחד מהס' היו כמו לא צא"ץ ואשמועינן דלא תחייס לה (ס' זה) וכן פירש רש"י גבי ויקרא לה נוצח צממו (במדבר לג) שהוא רפה לפי שלא תחייס לה ס' זה: דבריים שבאב אינם דברים. משמע דוקא משום שלא פירש דבריו אבל אם פירש דבריו להדיא ואמר בשעת המכר שהוא מוכרס לפי שהוא רזה ללכת לארץ ישראל הוה המכר בטל וקשה אמאי הא בעינן תנאי טכסול והרי לא התנה שס' לא ילך לא יתקיים המקח ורש"י פירש (צ"ב דף קא:) גבי אחריו על מנת להחזיר אם החזירו יא לא החזירו לא יא ואע"ג דבעינן תנאי כפול הני מילי צאיסור כגון התקדשי לי על מנת שתמני לי מחמירי זוז וכן בגט (א) אהרן שמאל גיטא דכתיב מרע (ב) אכל צממון לא בעינן תנאי כפול ולא נהירא דהא כל תנאי ילפינן מניני גז ויני רחובן והס' דבר צממון ואומר ר"י דלריך לחלק זונמר דיש דברים שאינם לריבין תנאי כפול אלא גלו מילתא דלחן סהדי דאדעתא דהכי עביד וגם יש דברים דאפילו גלו מילתא לא בעינן כגון ההיא (א) דהתובט כל נכסי לאחמירי וס' חותב יש לו זן שהתמנה ובעל וכן הכותב יש נכסי לאסתו לא אשתא אלא אפטרופא (א) לפי שאנו אומדין שלכך היה דעתו וכמו כן אף סהדי דלא זון אלא אדעתא למיסק לארעא דישראל (א):

ה"ג מאי טורח מדרש טורח: כן עזאי וכן זומא. תלמידים היו ובחוריים (א) ולא באו לכלל סמיכה ולא היו ציימיהם כמותם בתורה כדמין (סוטה דף מט.) משמת כן עזאי בטלו השקדנים: **כלל מקום.** מאחד מן המקומות: ואפילו במפסחה כלה. שאין עומק בה ובקרייתא היא וכן היא שניה כלה בלא ברכה אסורה לבעלה כדה: דברי חכמה. מילתא דתלויא בסברא: רבי אלעזר בן חרסוס. אמרינן במסכת יומא (דף לה:) שהניחו לו אביו אלף ספינות בים וכנגדן אלף עירות צביה: ר' אלעזר בן עזריה. תריסר אלפי עגלים היה מעשר מעדרו כל שנת (שבת דף נד:) חכמה. תורה ודן ארץ: הוי"ו. לעיל מנייה כתיב זאת הרשעה וישלך אותה אל תוך הארץ יאר הרע שגמור בידם השליכו בתורה כדאמרינן בסנהדרין (דף סד.) שריון דודא לאבא. והלו שתי נשים נשאו יאר הרע של חנופה וגמות הרוח כדכתיב ורוח כנפיהם היא גמות הרוח וחנופה נראה בעיני דיין ליה מכפי החסידה שעושה חסידות עם חבוריה דלאמר כלבו טריפות (חולין סג.) להפך. לבבל: להס. לעילס: דיקא נמי דכתיב לננות לה ביה. גבי הולכה כתיב (א) להן שתי נשים וגבי קניעותא כתיב לננות ביה לקצוע צבול כתב לה דהיינו חנופה לחודה. לזון אחר לננות ולא בנו: מאי עניוס. דהוה ליה סימנא לגמות: עניוס דמורק. דאיהו נוחה על גפי הרוח דמתוך גסותו אין משמש כל רכוז ואין מחזור על שמועמו: דכתיב אחוס לנו קטנה. אלמא עניות דמורה בעילס הוא שהיה זה דינאל דכתיב (וינאל ח) ואני (היימי) צטונה דינהא אשר בלילס המדינה וכן מרדכי ולא היו בלילס עוסקים בתורה ולא זכו אלו החכמים ללמד כאלו לא היה להם שדים להניק אבל צבל זכתה ללמד דכתיב בעורא (ו) כי הכין לבבו (ז) להדין בתורה ה' וללמד לישראל חק ומשפט: עניוס. ממזרות: פסעה ונלמה מישן. רובן ממזרים כדאמר לקמן (דף עא:) גבי יוסקין מישן מיטה וביזמות אמרי' נמי פסולי הדרפניא משום פסולי דמישן צינליה פ"ק (דף קו:) (א): מתני' (ב) עיר ונמלא כן כרך. (א) שיצית כרכיס קשה שהכך הוא מקום ושוים והיוקר מניו צו דוחק עובדים ושצים: כן כרך ונמלא כן עיר. אע"פ שהטעה לשבח טעות הוא: להסקדש לו. אע"פ שהדבר כן כמו שהוא עכשיו שאין תנאו אחת: גמ' לנכסיה. מקרקעי: אדעתא למיסק. ונאנס ולא עלה: ובעידנא דזינן לא אמר. דאדעתא למיסק מזובינא דאילו פריש בשעת מכירה דאדעתא למיסק מזובינא לא זינא דאדעתא דהכי לא זינא הוה כלאן דלאן צבול קרקע: יקרי

תורה אור השלם
1. ויאשא עיני וארא ורבה שמים נשים ויצאות ורבה בכנפיהם ויראה קנפים ככנפי החסידה ותישאנה את הארץ בין הארץ ובין השמים ואמר אלי הפלאך הדבר בי אנה דקה מולכות את הארץ: ויאמר אלי לבנות לה בית בארץ שער הירוק והגיהן שם על מנתה:
2. אדעתא לזנו קטנה ושרים אין לה מה לעשה לאחזנו ביום שיתפר ביה שיריהם ה' ח ויהיה ה' ט יא
3. אדעתא לזנו קטנה ושרים אין לה מה לעשה לאחזנו ביום שיתפר ביה שיריהם ה' ח ויהיה ה' ט יא
4. אדעתא לזנו קטנה ושרים אין לה מה לעשה לאחזנו ביום שיתפר ביה שיריהם ה' ח ויהיה ה' ט יא

מוסף רש"י
כל ששואלין אותו בבבל מקום. ככל הש"ס ואפילו במסכת דבילה. ללא כתיב דה איש זון זון לנו זכרה. כלה כלל דאיהא יאר כלה בלא ברכה אסורה לבעלה כדה ושבה קיד. בתיב שמחנין אותו פרנס על הצבור. ככנפי החסידה. ה' ח ויהיה ה' ט יא שמינן עניוס חסידים (חורין כו.) דקתי לננות לה בית. ולא כתיב להן. אלמא האמת לננה מיישיה ס' (שם). עניות דתורה. בעילס היא. דללא בעילס היה דכתיב (וינאל ח) ואני צטונה דינהא אשר בלילס המדינה וכן מרדכי ולא היו בלילס עוסקים בתורה ולא זכו אלו החכמים ללמד כאלו לא היה להם שדים להניק אבל צבל זכתה ללמד דכתיב בעורא (ו) כי הכין לבבו (ז) להדין בתורה ה' וללמד לישראל חק ומשפט: עניוס. ממזרות: פסעה ונלמה מישן. רובן ממזרים כדאמר לקמן (דף עא:) גבי יוסקין מישן מיטה וביזמות אמרי' נמי פסולי הדרפניא משום פסולי דמישן צינליה פ"ק (דף קו:) (א): מתני' (ב) עיר ונמלא כן כרך. (א) שיצית כרכיס קשה שהכך הוא מקום ושוים והיוקר מניו צו דוחק עובדים ושצים: כן כרך ונמלא כן עיר. אע"פ שהטעה לשבח טעות הוא: להסקדש לו. אע"פ שהדבר כן כמו שהוא עכשיו שאין תנאו אחת: גמ' לנכסיה. מקרקעי: אדעתא למיסק. ונאנס ולא עלה: ובעידנא דזינן לא אמר. דאדעתא למיסק מזובינא דאילו פריש בשעת מכירה דאדעתא למיסק מזובינא לא זינא דאדעתא דהכי לא זינא הוה כלאן דלאן צבול קרקע: יקרי

מוסף תוספות
א דאין לרמז אותם דעתא לתנאי דלא גמרינן מתנאי בני גדי ובני ראיוב אלא בברכס שאין הענין מוכיח אלא מהמה תנאי שהתנה החס בעיני תנאי כפול לרמז ולרובן תנאי אבל היכא דאימא אומדן דעתא שהדיבר מוכיח שכן היה דעתו החס לא בעיני לא תנאי ולא יליו דעת וכזו ויש עוד דין שלישי שאין הענין מוכיח כן אלא חכמת גילוי דעתו שגילה לנו תחילה כי הך דבאב ה"ג לא כתיב אלא בגילוי דעתו סני שגילה דעתו תחילה וגם אמר בפשע מעשה. חוס' הרא"ש.

אליפ עילי (שבת נו.) בע"ז. דוקא שח"ק מצרפה למעשה דתחוב (וחקאל יד.) הן למען תפוש את בני ישראל בלבם (לעיל לב.) אבל בעבירה אחת לא מקרי כשמשבחה. ולכתי רחמי מקודשת מספק דשמת הוא. לא הזכיר ולא הודיע מפני זה אני מוכיח. שבלב. וגם לא הודיע (ולא) אלא היה במחשבתו כן אע"פ שאמת הוא שלכך כיון דהא שמעתי ליה מעיקרא שמפני זה היה רוצה למכור נכסיו. והויל וכשעת המכר לא פרסם והודיע מחשבתו אלא נשאה בתוך לבו. אינן כלום. שלא הטעה ואיהו אטעי אנפשה ודברים שבלב אינן דברים.

תום ר"י הזקן

בן עזאי וכן זומא. תלמידים ובחורים היו ולא באו לכלל סמיכה ולא היו ציימיהם כמותם בתורה כדמין (סוטה דף מט.) משמת כן עזאי בטלו השקדנים: **כלל מקום.** מאחד מן המקומות: ואפילו במפסחה כלה. שאין עומק בה ובקרייתא היא וכן היא שניה כלה בלא ברכה אסורה לבעלה כדה: דברי חכמה. מילתא דתלויא בסברא: רבי אלעזר בן חרסוס. אמרינן במסכת יומא (דף לה:) שהניחו לו אביו אלף ספינות בים וכנגדן אלף עירות צביה: ר' אלעזר בן עזריה. תריסר אלפי עגלים היה מעשר מעדרו כל שנת (שבת דף נד:) חכמה. תורה ודן ארץ: הוי"ו. לעיל מנייה כתיב זאת הרשעה וישלך אותה אל תוך הארץ יאר הרע שגמור בידם השליכו בתורה כדאמרינן בסנהדרין (דף סד.) שריון דודא לאבא. והלו שתי נשים נשאו יאר הרע של חנופה וגמות הרוח כדכתיב ורוח כנפיהם היא גמות הרוח וחנופה נראה בעיני דיין ליה מכפי החסידה שעושה חסידות עם חבוריה דלאמר כלבו טריפות (חולין סג.) להפך. לבבל: להס. לעילס: דיקא נמי דכתיב לננות לה ביה. גבי הולכה כתיב (א) להן שתי נשים וגבי קניעותא כתיב לננות ביה לקצוע צבול כתב לה דהיינו חנופה לחודה. לזון אחר לננות ולא בנו: מאי עניוס. דהוה ליה סימנא לגמות: עניוס דמורק. דאיהו נוחה על גפי הרוח דמתוך גסותו אין משמש כל רכוז ואין מחזור על שמועמו: דכתיב אחוס לנו קטנה. אלמא עניות דמורה בעילס הוא שהיה זה דינאל דכתיב (וינאל ח) ואני (היימי) צטונה דינהא אשר בלילס המדינה וכן מרדכי ולא היו בלילס עוסקים בתורה ולא זכו אלו החכמים ללמד כאלו לא היה להם שדים להניק אבל צבל זכתה ללמד דכתיב בעורא (ו) כי הכין לבבו (ז) להדין בתורה ה' וללמד לישראל חק ומשפט: עניוס. ממזרות: פסעה ונלמה מישן. רובן ממזרים כדאמר לקמן (דף עא:) גבי יוסקין מישן מיטה וביזמות אמרי' נמי פסולי הדרפניא משום פסולי דמישן צינליה פ"ק (דף קו:) (א): מתני' (ב) עיר ונמלא כן כרך. (א) שיצית כרכיס קשה שהכך הוא מקום ושוים והיוקר מניו צו דוחק עובדים ושצים: כן כרך ונמלא כן עיר. אע"פ שהטעה לשבח טעות הוא: להסקדש לו. אע"פ שהדבר כן כמו שהוא עכשיו שאין תנאו אחת: גמ' לנכסיה. מקרקעי: אדעתא למיסק. ונאנס ולא עלה: ובעידנא דזינן לא אמר. דאדעתא למיסק מזובינא דאילו פריש בשעת מכירה דאדעתא למיסק מזובינא לא זינא דאדעתא דהכי לא זינא הוה כלאן דלאן צבול קרקע: יקרי

